

שינוי חברתי מטלה מסכמת

אל המרצה-
שם הסטודנט ות.ז.-
מועד ההגשה-

שאלה 1

הסוגיה שבחברתי עבור מטלה זו נוגעת לפעילות שלי בשימור סביבתי בארץ ישראל עם דגש על שמירת ניקיון חופי הארץ. כיום אני חברה בעמותת צלול וחברה שלהם בעמוד הפייסבוק בו אני מתעדכנת על הפעילויות שלהם. אני בחרתי להיות חברה בעמותה זו מאחר ואני אוהבת את הטבע וניקיונו חשוב לי מאד. בטילים רבים שעשיתי ראיתי כיצד אנשים משאירים זבל אחריהם. בין אם זה אחרי פיקניקים, מנגלים והשאירות שאנשים משאירים פוגעים ביופי של הטבע אך גם מסכנים את בעלי החיים שגרים בו. הצטרפתי לעמותה לפני כמה שנים לאחר שראיתי ברשת הפייסבוק פרסום על ניקיון חופים ארצי שהיה פתוח לכלל הציבור שעודד השתתפות וחברות בעמותה.

מה שמשך אותי בעמותה הזו היא העובדה שקל להתנדב בה ואין לחץ על ימים קבועים או שעות קבועות. בשונה מעמותות חברתיות אחרות בהן מבקשים מינימום שעות שבועיות והתמדה בעמותת צלול ניתן להתנדב לעתים יותר רחוקות וללא התחייבות. התנדבתי בעבר בעמותות אחרות ואני יודעת עד כמה ההתנדבות יכולה לשאוב משאבים חשובים כגון זמן ואנרגיות. כסטודנטית עסוקה מצא חן בעיני שאני יכולה להתנדב בהתאם לאילוצי הזמן והיכולת האישית שלי. העמותה מפעילה את פרויקט "מגיני הים" בהם כל אחד באופן עצמאי יכול לאסוף חברים שלו וללכת לחוף מסוים (בהודעה מראש) וכך ניקיון החופים הופך לפעילות חברתית עם חברים שמכירים ואוהבים. מאד אהבתי את הרעיון הזה מאחר והוא מעלה מודעות חברתית וסביבתית תוך כדי גיבוש חברתי עם חבריי.

עמותת "צלול" נוסדה ב-1999 כחלק מהמאבק להצלת שונית האלמוגים הנדירה של מפרץ אילת, שזוהמה על-ידי כלובי הדגים של החקלאות הימית. בעקבות פעילות "צלול" הכלובים הוצאו מהים. בהמשך דרכה שמה "צלול" לעצמה למטרה לפעול לשמירה על הים ועל הנחלים של ישראל, כעל משאב טבעי ויקר-ערך למען הציבור ולמען הדורות הבאים ועל העלאתם על סדר היום הפוליטי והציבורי. כיום נחשבת "צלול" לשומרת הסף של הים ושל הנחלים בישראל.

כלי העבודה של "צלול" כוללים פעילות אקטיבית, פעילות חקיקתית ופעילות חינוכית מול רשויות, מול מקבלי-החלטות ומול הציבור. צוות "צלול" כולל מומחי סביבה, כלכלנים, מדענים, עורכי דין, אנשי יחסי ציבור, מתנדבים ועוד. ב"צלול" תומכים אנשי עסקים, אזרחים וקרנות מהארץ ומהעולם, ובראשן קרן משפחת קאהן. עמותת "צלול" מסרבת לקבל תרומות מגופים ממשלתיים במטרה לשמור על עצמאותה.

שאלה 2

בשנתיים שאני חברה בארגון ומשתתפת בפרויקט "מגיני הים" נחשפתי להרבה ליקויים נוספים שמתקיימים בשמורות טבע ובכלל בסביבה בישראל. לאורך כל השנה ובמיוחד בקיץ, בחגים ובחופשות אנשים נוטים לבקר בחופי הים ולהשאיר אחריהם לכלוך רב. למרות שישנם פחים רבים שהוצבו לאורך החופים כמו גם שלטים המבקשים לשמור על הניקיון, החופים מאד מלוכלכים. הלכלוך אינו רק אסתטי אלא פוגע במערכת האיזון האקולוגית שנמצאת בטבע. בעלי חיים כמו צבי ים (שהם בסכנת הכחדה באזור זה) ודגים מתים כתוצאה מהזיהום וכן גם עופות ים. בארץ אין מספיק דגש לדעתי על נושא איכות הסביבה ושמירתה ורוב העשייה נעשית על ידי המגזר השלישי, כלומר על ידי עמותות ללא מטרת רווח. נקודה זו צריכה להשתנות מאחר והנושא אינו צריך להיחשב איזוטרי או לא חשוב. נהפוך הוא, נושא הסביבה נוגע לכולם מאחר וכולנו נושמים את אותו אויר ושותים את אותם המים. המדינה צריכה לקחת אחריות ולעשות את הפעילות שעושות העמותות או לכל הפחות, להפעיל את רשויות האכיפה וכך ירדו מקרי הזיהום והלכלוך. אך עד שזה יקרה נעשית פעילות ענפה על ידי העמותות הסביבתיות ואני שמחה לקחת חלק ככל שאני יכולה.

האכפתיות שלי כלפי הסביבה והדאגה לשמירה וניקיון הים הובילו אותי כאמור להצטרף ולהתנדב לעמותת "צלול" ולספר עליה בכל הזדמנות שיש לי. אני מאמינה שבאמצעות העלאת מודעות, גם באמצעות שיחות עם משפחה וחברים, ניתן לצמצם את הזיהום בסביבה ובים. כך אני מספרת לחברים ואנשים שאני מכירה על הפעילות שלי בעמותת "צלול" ועל פרויקט "מגיני הים" ומפתחת דיון בנושא. מבחינה מעשית- כבר יצא לי לאסוף חברים ולקיים ימים מרוכזים של ניקיון חופים אך לא באופן תדיר כפי שתכננתי.

במשך זמן רב הייתה לי תכנית לארגן יום ניקיון חופים יחד עם המשפחות של כל החברים וכך ליצור קהילה גדולה שעושה פעילות סביבתית ומעלה מודעות. קיוויתי שזה יצא לפועל ושזה יהפוך למסורת אחת לכל כמה חודשים ולצער זה לא יצא לפועל. אני חושבת שהסיבה שזה לא התממש נוגעת לעובדה שכל פעם שניסיתי לתכנן יום כזה ראיתי שלא כולם יכולים לבוא ואז דחיתי. כעת אני מבינה שלא תמיד כולם יוכלו לבוא ומה שחשוב זה להתחיל את זה וגם אם יבואו מעט אנשים זה בסדר. הבנתי כי מסורת חייבת להתחיל איכן שהוא וגם אם זה יהיה